

Reactie op het wetsvoorstel Zelfstandigenverklaring zoals gepubliceerd op www.internetconsultatie.nl (geraadpleegd op zaterdag 30 november 2019).

Dit wetsvoorstel treft de zzp'er ingrijpend negatief op de volgende punten:

1. Wettelijke verzekeringsplicht voor zelfstandigen tegen arbeidsongeschiktheidsrisico.
2. Reductie van zelfstandigenaftrek.
3. Prijsbepaling en bepaling opdrachtduur door overheid.
4. Excessieve administratieve lasten voor (zakelijke en particuliere) opdrachtgever en opdrachtnemer.

Wettelijke verzekeringsplicht voor zelfstandigen tegen arbeidsongeschiktheidsrisico

Wetsontwerper veronderstelt op bladzijde 3 van het Algemene deel dat het niet verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid leidt tot het onderling beconcurreren op arbeidsvoorwaarden: "De zelfstandige die zich wil verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid wordt geconfronteerd met een concurrent die daar niet voor kiest en dus lagere tarieven kan vragen."

Deze aanname is niet correct. Een arbeidsongeschiktheidsverzekering is vaak niet mogelijk omdat: a) deze in het verleden door verzekeraar eenzijdig is opgezegd, b) men ooit is geconfronteerd met een (ernstige) ziekte of c) de verzekering niet doelmatig is.

De zelfstandige kan vanuit economisch oogpunt beter de gemiddelde premie per jaar stoppen in de aflossing op de eigen woning of opzij leggen door te sparen of te beleggen. Het is dus niet zo dat het ontbreken van een arbeidsongeschiktheidsverzekering automatisch leidt tot een tariefsverlaging.

Reductie van zelfstandigenaftrek

Juist ter overbrugging van niet benutte arbeidstijd, zeker in tijden van terugvallende vraag, maar ook om perioden van arbeidsongeschiktheid en pensioen op te kunnen vangen is het cruciaal dat de zelfstandige op een zelfstandige wijze vermogen opbouwt.

Zelfstandigenaftrek is destijds ingevoerd om het ondernemerschap te bevorderen en om, door middel van belastingverlichting, functies als consumptie, investeringen en reserveringen te vervullen. Het zelfstandig opbouwen van vermogen wordt in de tegenwoordige tijd van afschaffen van Wet Hillen en vermogensrendementsheffing in box 3 al moeilijk genoeg gemaakt. Daarnaast zijn zelfstandigen verplicht om het werkgeversdeel van de inkomensafhankelijk bijdrage Zorgverzekeringswet te betalen en missen zij een werkgeversbijdrage in het pensioen. Het is dan ook onredelijk om de zelfstandigenaftrek te reduceren.

Prijsbepaling en bepaling opdrachtduur door overheid

Om voor een zelfstandigenverklaring in aanmerking te komen, bepaalt de overheid dat het tarief minimaal € 75 bedraagt en dat de opdracht niet langer duurt dan 1 jaar.

In een marktsituatie komt het tarief tot stand door vraag en aanbod en niet door de overheid. Wat gebeurt er met alle zelfstandigen die geen € 75 voor hun dienstverlening *kunnen of willen* vragen? Is die groep voor hun zelfstandigenlabel straks afhankelijk van de algoritme van de webmodule? En als daar dan geen zelfstandigenlabel uitkomt, is het dan hopen op een arbeidsovereenkomst of in de bijstand?

Een (complexe) opdracht duurt vaak langer dan een jaar of de inzet verloopt part time over meerdere projecten gedurende meerdere jaren. Maximering van een opdrachtduur van 1 jaar betekent in de praktijk dat zelfstandigen daarvoor niet meer in aanmerking komen, ten gunste van consultants die in loondienst zijn van grote bureaus.

Deze marktverstoringe overheidsinterventie op prijs en opdrachtduur is dan ook een directe aanval op het bestaan van de zelfstandigen.

Excessieve administratieve lasten voor (zakelijke en particuliere) opdrachtgever en opdrachtnemer

De administratieve verplichtingen die worden beschreven zouden lachwekkend zijn als het geen wetsvoorstel betrof. Een citaat van bladzijde 41 en 42 luidt: “De werkverstrekker neemt een - door de werkende verstrekt en ondertekend – overzicht op in zijn administratie waarin de volgende gegevens zijn opgenomen: a. Het totaal betaalde of te betalen bedrag exclusief omzetbelasting, b. de direct aan de opdracht toe te rekenen kosten en tijd, waarbij die kosten zijn uitgesplitst naar kosten voor vervoer, materiaalkosten en overige kosten, uitgesplitst naar kostensoort, en waarbij die tijd is uitgesplitst per kalendermaand, 42 c. de arbeidsbeloning per uur en d. de datums van aanvang en beëindiging van de werkzaamheden of, indien dit eerder is, de datum waarop de overeengekomen duur van de overeenkomst is verstreken. Dit doet de werkverstrekker uiterlijk de 15e van de maand volgend op de maand waarin de duur waarvoor de werkzaamheden blijken de overeenkomst zijn aangegaan, verstrijkt, of, indien dit eerder is, uiterlijk op de 15e van de maand volgend op de maand waarin de werkzaamheden eindigen”.

Voor de communicatie over het tarief naar een particuliere opdrachtgever wordt op bladzijde 52 het volgende gesteld: “Voor zelfstandigen met particuliere opdrachtgevers geldt dat zij vooraf een berekening moeten geven van hun uurtarief, met een specificatie van de direct aan de opdracht toerekenbare uren en kosten”.

De wetgever schat zelf in dat al dat administratieve werk leidt tot administratieve lasten voor zakelijke opdrachtgevers van jaarlijks € 18 miljoen en voor particuliere opdrachtgevers van jaarlijks € 3 miljoen. De regeldruk voor zelfstandigen is eenmalig € 9 miljoen en jaarlijks € 21,5 miljoen. Het is onwaarschijnlijk dat zakelijke opdrachtgevers mensen in dienst nemen om hieraan te kunnen voldoen. Ook deze maatregel betekent concurrentievervalsing: Grotere bureaus waarvoor deze verplichting niet geldt, worden bevoordeeld. De maatregel om ook particuliere opdrachtgevers in het wetsvoorstel te betrekken is volkomen misplaatst. Voor de opdrachtnemer geldt dat met al dat administratieve werk iedere zzp' er wel een minimumuurtarief van € 75 kan gaan rekenen!

Conclusie: er heerst een misperceptie dat alle zzp'ers *of* sloebbers *of* graaiers zijn. Het merendeel opereert daar tussenin en bestaat uit hardwerkende en flexibele mensen. Een groep die de economie dynamiseert en die toegevoegde waarde biedt aan opdrachtgevende organisaties en bedrijven, bijdraagt aan het nationaal inkomen / bruto binnenlands product en aan de maatschappij als geheel. Het is dan ook volkomen onterecht dat deze ontwerpwet zzp'ers in hun bestaanszekerheid aantast.